REPUBLICA MOLDOVA
Mun. UNGHENI
Judecătoria UNGHENI

HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ

18 decembrie 2025

În cauza civilă nr. 2p/s – 201/2025 *(nr. electronic – 2-25131708-51-2 p/s-15092025-1),*
având ca obiect cererea acceptată în procedură specială, *care privește pe*

Valentina DODON și Hristofor DODON (petiționar)

cu participarea persoanei interesate persoanei interesate, persoana fizică *****, și autoritatea publică autoritatea tutelară din raionul NISPORENI;

- *privind instituirea măsurii de ocrotirea judiciară sub formă tutelei și desemnarea tutorelui;*

JUDECĂTORIA UNGHENI,
în numele căreia examinează judecătorul specializat în materie civilă:
Președintele ședinței: Constantin CHILIAN, *judecător*
și Tatiana CHIORESCU, *grefier de ședință*,

- *a desfășurat* examinarea cauzei în fond în limba română și în ședința de judecată închisă din 10 decembrie 2025, cu participarea petiționarei Valentina DODON, avocații ambelor părți și *în lipsa* autorității tutelare teritoriale NISPORENI și a *petiționarului Hristofor DODON* (cerere de examinare în lipsă);

- *a amânat* deliberarea și adoptarea hotărârii motivate pentru 18 decembrie 2025, fiind pronunțat la aceeași dată, în condițiile *art. 103 alin. (2) Codul civil*;

întocmește hotărârea integrală la 18 decembrie 2025*,* din cauza instituirii tutelei pe un termen de până la 10 ani în condițiile *art. 103 alin. (2) Codul civil*;

cu următorul cuprins:

PARTEA DESCRIPTIVĂ

Pretențiile petiționarului.

1. La 12 septembrie 2025, *petiționarii* Valentina DODON și Hristofor DODON au depus prezenta cerere privind instituirea unor măsuri de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****.

2. La 15 septembrie 2025, cererea a fost repartizată aleatoriu judecătorului Constantin CHILIAN. După verificarea condițiilor de formă, aceasta a fost acceptată în procedură specială.

3. Prin cererea de mai sus, petiționara au solicitat:

(1) instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei ***** pe un termen de 10 ani;

(2) desemnarea dnei Valentina DODON și dl. Hristofor DODON, în calitate de tutore asupra persoanei și asupra patrimoniului persoanei fizice, *****.

4. Pentru a-și demonstra pretențiile de mai sus, petiționarii au depus la dosar, în copie, mai multe înscrisuri, raportul de expertiză extrajudiciară și a dat explicații orale în ședință.

Pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare. Observațiile participanților.

5. În conformitate cu *art. 306 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă și* decizia Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. ACC – 1455 din 10 noiembrie 2025, coordonatorul Oficiului Teritorial CHIȘINĂU a decis desemnarea avocatului Anatolie BOBU, în vederea acordarea beneficiarului asistenței juridice calificate.

6. Reprezentantul persoanei fizice, avocatul Anatolie BOBU nu a depus referință în formă scrisă. În cadrul dezbaterilor judiciare, avocatul nu a avut obiecții împotriva cererii și a susținut admiterea acesteia (*a se asculta* ședința de judecată din 10 decembrie 2025; ora 12:59:58 – 13:00:10).

7. La 26 noiembrie 2025, autoritatea tutelară teritorială din raionul NISPORENI a prezentat avizul. Conform acestui document, autoritatea a susținut stabilirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei și desemnarea în calitate de tutore a petiționarilor (f. d. 30-32).

8. Termenul de judecare a cauzei a fost stabilit pentru 10 decembrie 2025.

Soluționarea cauzei și mijloacele de probe administrate de participanți.

9. În clădirea Judecătoriei UNGHENI, mun. UNGHENI, instanța de judecată *a stabilit* examinarea în fond a cauzei în ședință de judecată închisă (secretă), care s-a desfășurat în limba română la 10 decembrie 2025, *în prezența următoarelor participanți*:

- Petiționarul Valentina DODON;
- Reprezentantul petiționarei, avocata Tatiana NASTAS;
- Persoana fizică, *****;
- Reprezentantul persoanei fizice, avocatul Anatolie BOBU;

în lipsa următorilor participanți înștiințați legal:

- Autoritatea tutelară teritorială a cerut examinarea cauzei în absență;
- Petiționarul Hristofor DODON, a solicitat examinarea cauzei în absența sa.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

PRETENȚIILE RECLAMANTULUI.

Argumentele participanților la proces.

10. *Petiționarii* Valentina DODON și Hristofor DODON au solicitat admiterea integrală a cererii.

În motivarea opiniei, petiționara a subliniat că este mama persoanei fizice. Fiica acesteia suferă de maladie psihică cronică „******”. Fiica nu este căsătorită, nu dispune de surse financiare decât de pensia de invaliditate. Aceasta nu poate dirija acțiunile sale, nu poate dirija acțiunile sale, nu poate lua decizii de sine stătător și are nevoie de o persoană care să o îngrijească. Tatăl acesteia a decedat, urmând a fi necesar de a întocmi moștenirea legală, inclusiv pe numele fiicei. Totodată, aceasta stă la evidența medicului psihiatru, iar la moment se află în grija petiționarei.

În cadrul dezbaterilor judiciare, petiționara Valentina DODON a susținut faptele și argumentele de mai sus. Petiționara a declarat că are grijă de fiica sa, dar locuiește peste hotarele Republicii Moldova și fiica mereu este cu ea. Fiul Hristofor DODON este mai apropiat de fiica ***** și solicită să fie numit și el tutore.

Petiționarul Hristofor DODON nu s-a prezentat în ședință. Totuși, conform cererii scrise, acestea a menționat își exprimă acordul și solicită să fie numit drept tutore asupra cet. *****, pe un termen de 10 ani.

Avocata Tatiana NASTAS a solicitat admiterea cererii de mai sus în baza probelor anexate.

11. Persoana fizică ***** a fost prezentă în cadrul dezbaterilor judiciare, totuși acesta s-a aflat în imposibilitate să discute cu judecătorul.

În timpul dezbaterilor judiciare, reprezentantul persoanei fizice, avocatul Anatolie BOBU a fost de acord cu cererea introdusă de petiționarii. În opinia acesteia, clienta sa are nevoie de măsuri de ocrotire judiciară pe un termen de 10 ani. În final, acesta nu a obiectat împotriva persoanei care vor să fie desemnate în calitate de tutore.

12. Autoritatea tutelară teritorială din NISPORENI a menționat că persoana fizică are nevoie de tratament permanent, reabilitare. Dat fiind faptul că persoana fizică nu poate conștientiza acțiunile sale și nu este aptă de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, este necesar să fie permis instituirea măsurii de ocrotire judiciară, sub forma tutelei

Caracterul raporturilor juridice și legislația aplicabilă.

13. *Pe baza circumstanțelor de fapt*, instanța de judecată notează că petiționara și-au întemeiat cererea pe *art. 102 – 114 din Codul civil*. În acest sens,

Articolul 65.

Temeiurile, formele şi principiile ocrotirii

(1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa.

(2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât și a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii.

Articolul 92.

Caracterul subsidiar al măsurilor de ocrotire judiciare

(1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanța de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispozițiilor legale privind obligația de întreținere a soțului și a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistența la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective.

(2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Articolul 102.

Cazurile când pot fi instituite măsurile de ocrotire judiciare sub forma curatelei şi tutelei

(1) În privința persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernământ, are nevoie, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei.

(2) Curatela se instituie doar dacă prin ocrotirea provizorie nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

(3) În privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

(4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

14. Hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului se aplică direct la soluționarea cazului în acord cu *art. 2 alin. (1) și art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă*

Circumstanțele de fapt și analiza judecătorului în privința argumentelor și probelor anexate.

15. Înainte de a ajunge la concluziile de mai jos, instanța de judecată a reflectat în mod egal în privința tuturor probelor din dosar. În special, s-a ținut cont de legătură reciprocă și capacitatea lor de a răspunde specific și explicit la chestiunile principale ridicate de participanții în proces (*vezi* art. 130 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă). Astfel, judecătorul s-a concentrat pe acelea argumente, dovezi și afirmații care au importanță și sunt decisive pentru soluționarea corectă a cauzei civile (*vezi* art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă).

16. *În cazul de față,* instanța de judecată subliniază că măsură de ocrotire judiciară poate fi instituită în următoarele condiții *(i)* persoana fizică a atins majoratul; *(ii)* are o boală mintală ori deficiență fizică, mintală sau psihologică; *(iii)* nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința. După efectuarea acestui exercițiu, judecătorul trebuie să stabilească *(a)* dacă

măsură este necesară și *(b)* dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea altor măsuri specificate în *art. 92 alin. (1) din Codul civil*. În orice caz, măsură de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată și proporțională, astfel încât să permită *instituirea* măsurii sub formă de ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă în funcție cazul concret.

17. În ceea ce privește criteriul *(i)*, instanța de judecată notează că persoana fizică ***** are capacitate deplină de exercițiu (*****), fiind fiica petiționarei Valentina DODON și sora dlui Hristofor DODON (f. d. 16).

18. În ceea ce privește criteriul *(ii),* persoana fizică ***** a fost încadrată în gradul de dizabilitate – „*****fără termen. Avocatul acestuia nu a pus la îndoială valabilitatea certificatului nr. *****(f. d. 16).

19. În ceea ce privește criteriul *(iii),* judecătorul observă că petiționara a prezentat raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică nr. *****, realizat de experții judiciari, Iulia MUSIUC și Eugeniu ȚÎNȚARI (f. d. 18-20).

20. Instanța de judecată observă că reprezentantul persoanei fizice, avocatul Anatolie BOBU, și reprezentantul autorității tutelare nu au obiectat împotriva concluziilor raportului de expertiză (*vezi* art. 158 alin. (5) din Codul de procedură civilă). Raportul de expertiză *este motivat*. Acesta *cuprinde* o descriere amplă a investigațiilor și concluziile pe marginea lor. Raportul *oferă*, de asemenea, *răspunsul* la întrebările puse de petiționar, care *sunt relevante* pentru soluționarea corectă a cererii. Mai mult, raportul *a fost eliberat* cu o lună înainte de data depunerii cererii actuale. Acest termen *se încadrează* în limitele cerute de *art. 307 alin. (2) din Codul de procedură civilă*.

21. Din aceste motive, nu a fost necesar să fie ordonată efectuarea expertizei psihiatrice în baza *art. 304 alin. (1) din Codul de procedură civilă.*

22. Așadar, judecătorul își va axa opinia pe baza acestuia, deoarece nu există niciun temei pentru respingerea raportului de expertiză pus în discuție.

23. În acest context, raportul confirmă că

- d-na ***** suferă maladie psihică cronică: „*****”, cu ***** (punctul 1);
- d-na *****, ca urmare a ***** (punctul 2);

24. Pe baza celor prezentate, judecătorul constată că persoana fizică ***** suferă de maladie psihică cronică. În urma acestei maladii, persoana *nu are capacitatea* de a conștientiza și de a-și dirija acțiunile. Cu alte cuvinte, ea *nu posedă discernământul* necesar pentru faptele sale și *nu își poate exprima* o voință personală conștientă.

25. În continuare, instanța de judecată observă că avocatul persoanei fizice sau reprezentantul autorității publice nu au optat pentru aplicarea măsurilor de ocrotire contractuale și altor măsuri alternative prevăzute în *art. 92 alin. (1) din Codul civil* (§ 16 (a) și (b)).

26. În asemenea condiții, judecătorul vede motive puternice de a considera măsura de ocrotire judiciară *ca fiind necesară* pentru a atinge scopul de protecție a persoanei fizice.

27. În acest caz, petiționara a solicitat aplicarea celei mai severe măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

28. Judecătorul nu este ținut de măsurile de protecție judiciară solicitate de petiționar, ci poate să instituie o altă măsură de ocrotire în funcție de circumstanțele cauzei (*vezi* art. 308^{11} alin. (1) din Codul de procedură civilă).

29. Pe de o parte, Curtea Constituțională a reținut că instituția tutelei în sine nu este neconstituțională, însă pentru a fi conformă prevederilor Constituției, urmează a fi interpretată în sensul în care declararea incapacității de exercițiu vizează doar persoanele cărora le *lipsește în totalitate discernământul*, în privința cărora aplicarea altor măsuri de protecție mai puțin restrictive se dovedește a fi ineficientă (*vezi* hotărârea nr. 33 din 17 noiembrie 2016, para. 120). Aceleași raționamente au fost dezvoltate în *art. 92 alin. (1) și (2) din Codul civil.*

30. Pe de altă parte, tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei. Aceasta trebuie să fie individualizată și proporțională (*vezi* art. 102 alin. (4) din Codul civil).

31. În primul rând, petiționara nu a sugerat că fiica ei are nevoie de ocrotire temporară sau de reprezentare pentru îndeplinirea doar a anumitor acte juridice (*vezi* art. 97 alin. (1) din Codul civil). Așadar, ocrotirea provizorie nu asigura ocrotire suficientă a persoanei fizice.

32. În al doilea rând, judecătorul amintește că persoana fizică *are discernământul psihic abolit.* Respectiv, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei nu este potrivită.

33. La acest capitol, discernământul se referă la capacitatea unei persoane de a înțelege și evalua în mod rațional și conștient informațiile relevante pentru luarea deciziilor.

34. În urma observației directe în timpul ședinței de judecată, judecătorul constată că persoana fizică nu poate comunica sau exprima un punct de vedere coerent. S-a remarcat că aceasta menține contact vizual doar cu mama sa și evită orice interacțiune cu alte persoane.

35. În funcție de concluziile de mai sus și cele ale expertului *rezultă că* persoana fizică trebuie să fie reprezentată în mod continuu, iar ocrotirea provizorie sau curatela nu vor putea asigura ocrotirea suficientă a acesteia. Prin urmare, cerința petiționarului privind instituirea tutelei este întemeiată și poate fi admisă integral (*vezi* art. 102 alin. (3) și (4) din Codul civil).

36. *Cu privire la termenul măsurilor de ocrotire judiciare sub forma tutelei*, instanța de judecată notează că petiționarii au solicitat instituirea lor pe un termen de până la 10 ani.

37. Conform punctului 4 din raportul de expertiză extrajudiciară nr. *****, expertul judiciar a concluzionat că – „*având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea cet. ***** se va îmbunătăți*” (f. d. 20). Avocatul persoanei fizice nu a pus la îndoială această concluzie.

38. Așadar, potrivit *art. 103 alin. (2) din Codul civil*, instanța de judecată consideră că consideră că *poate deroga* de la termenul maxim de 5 ani prevăzut în alin. (1) al aceluiași articol și *este în drept să stabilească* un termen de *până la 10 ani* pentru măsura de ocrotire, având în vedere concluziile raportului de expertiză.

39. *Pe marginea pretenției legate de desemnarea tutorelui*, se observă următoarele.

40. *În primul rând*, se constată că persoana fizică se află în grija mamei și fratelui său. În timpul ședinței de judecată, petiționara Valentina DODON a explicat că avut grijă permanentă de fiica sa, ocupându-se de toate lucrurile zilnice și administrându-i bunurile. Potrivit cererii depuse, petiționarul Hristofor DODON și-a exprimat acordul să fie numită drept tutore asupra persoanei fizice *****.

41. *În al doilea rând*, petiționara Valentina DODON nu se află în una din incompatibilitățile prevăzute la *art. 55 alin. (4) din Codul civil*.

42. *În al treilea rând*, instanța de judecată notează că petiționara Valentina DODON este o persoană în etate, ceea ce presupune că are nevoie de un anumit ajutor din partea unei alte

persoane. În acest context, se observă că aceasta este ajutată financiar de petiționarul Hristofor DODON. Prin urmare, instanța va desemna mai mulți tutori pentru exercitarea comună a măsurii de ocrotire, în condițiile art. 107 alin. (2) din Codul civil. În astfel de împrejurări, judecătorul hotărăște să desemneze pe Valentina DODON și Hristofor DODON.

43. Având în vedere concluziile expertizei de mai sus, se observă că ***** *(a) nu* înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; *(b) nu* poate aprecia implicațiile acestor informații pentru propria ei situație; *(c) nu* are capacitatea de a compara opțiunile disponibile; *și (d) nu* poate alege opțiunea dorită. Așadar, aceasta nu întrunește nici unul din criteriile prevăzute în *art. 308[11] alin. (2) lit. a) – d) din Codul de procedură civilă*. Pe această cale, ***** va fi privată de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

CONCLUZIA.

44. Având în vedere raționamentele de mai sus, instanța de judecată a constatat că instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice ***** este necesară pentru a oferi o protecție adecvată în comparație cu alte măsuri mai puțin restrictive. Pe baza probelor administrate, termenul măsurii de ocrotire judiciară a fost stabilită pe un termen de 10 ani. Ținând cont de situația de fapt reală și de cerințele Codului civil, s-a decis ca petiționara să fie desemnată în calitate de tutore. În sfârșit, persoana fizică a fost privată de dreptul la vot stabilit de Codul electoral. Astfel, instanța hotărăște:

- *să instituie* măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința *persoanei fizice* *****, pentru un termen de 10 (zece) ani.
- *să desemneze* pe Valentina DODON și Hristofor DODON, în calitate de tutore însărcinat cu ocrotirea persoanei ***** și însărcinat cu ocrotirea intereselor patrimoniale (administrarea patrimoniului) ale acesteia;
- *să priveze* persoana fizică ***** de dreptul la vot.

45. În consecință, instanța de judecată ajunge la concluzia de *a admite* integral pretențiile formulate de petiționari.

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR JUDICIARE.

46. În sensul *art. 303 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă*, instanța de judecată observă că cererea nu a fost depusă cu rea-credință. Din acest motiv, petiționarul continuă să fie scutit de la plata cheltuielilor aferente procesului privind măsura de ocrotire.

DISPOZITIVUL

Pentru aceste motive, *în numele LEGII*,
instanța de judecată

1. *Admite integral* cererea formulată de către ***petiționara*** **Valentina DODON** ***** și **Hristofor DODON** (*****
2. *Hotărăște să instituie* măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința ***persoanei fizice*** ***** ***** pentru un termen de 10 (zece) ani.
3. *Hotărăște să desemneze* pe Valentina DODON și Hristofor DODON, în calitate de tutore însărcinat cu ocrotirea persoanei ***** și însărcinat cu ocrotirea intereselor patrimoniale (administrarea patrimoniului) ale persoanei *****.

4. *Hotărăște* să priveze *persoana fizică* ***** *****) de dreptul la vot stabilit de Codul electoral în condițiile *art. 308[11] alin. (2) lit. a) – d) din Codul de procedură civilă*.
5. Hotărârea definitivă a instanței de judecată se comunică Comisiei Electorale Centrale.
6. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel NORD în termen de 30 de zile de la data comunicării efective a dispozitivului hotărârii în cazul persoanei fizice și persoanelor cărora hotărârea le modifică drepturile sau obligațiile aferente măsurii de ocrotire, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.
7. Hotărârea va deveni definitivă în condițiile art. 308[14] din Codul de procedură civilă.

Hotărârea judecătorească integrală este pusă la dispoziția participanților la proces, prin remiterea acesteia la domiciliul/sediul lor cunoscut de către instanța judecătorească și prin plasarea pe pagina web – „https://jun.instante.justice.md/", în ordinea prevăzută de legea procedural civilă.

Constantin CHILIAN
judecător _____